Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2025/2478

16.12.2025

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2025/2478,

annettu 21 päivänä lokakuuta 2025,

Sveitsin valaliiton osallistumisesta unionin ohjelmiin tehtävän Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 217 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 5 kohdan ja 218 artiklan 8 kohdan toisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto antoi 12 päivänä maaliskuuta 2024 päätöksellä (EU, Euratom) 2024/995 ([1]) komissiolle luvan aloittaa Sveitsin valaliiton kanssa neuvottelut laajasta toimenpidepaketista, joka liittyy kahdenvälisiin suhteisiin unionin ja Sveitsin valaliiton välillä. Kyseiset toimenpiteet koostuvat sisämarkkinoita koskevien Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välisten sopimusten institutionaalisista ja valtiontukimääräyksistä ja tietyistä tarvittavista mukautuksista, Sveitsin osallistumista unionin ohjelmiin koskevasta sopimuksesta sekä sopimuksesta, joka muodostaa perustan Sveitsin pysyvälle rahoitusosuudelle alueiden välisten taloudellisten ja sosiaalisten erojen vähentämistä varten. Neuvosto oli aiemmin antanut komissiolle luvan aloittaa Sveitsin valaliiton kanssa neuvottelut uusista sähköä, terveysasioita ja elintarviketurvallisuutta koskevista sopimuksista, Sveitsin osallistumisesta unionin avaruusohjelma- ja rautatievirastojen toimintaan sekä Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen muuttamisesta kabotaasin mahdollistamiseksi.

(2) Komissio on neuvotellut unionin puolesta laajan sopimus- ja pöytäkirjapaketin, jäljempänä ’paketti’, johon sisältyvät Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Sveitsin valaliiton välinen sopimus Sveitsin valaliiton osallistumisesta unionin ohjelmiin, jäljempänä ’sopimus’, sekä niitä sisämarkkinoihin liittyviä aloja, joihin Sveitsi osallistuu, koskevien Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisten sopimusten pöytäkirjat institutionaalisista ja valtiontukimääräyksistä ja muutoksista, Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välinen sopimus Sveitsin säännöllisestä rahoitusosuudesta taloudellisten ja sosiaalisten erojen vähentämiseen Euroopan unionissa, Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välinen terveysasioita koskeva sopimus, Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välinen sähkösopimus, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen maataloustuotteiden kauppaa koskevaan sopimukseen liitettävä pöytäkirja yhteisestä elintarviketurvallisuusalueesta sekä Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välinen sopimus Sveitsin valaliiton osallistumista Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston toimintaan koskevista ehdoista ja edellytyksistä.

(3) Sopimuksessa vahvistetaan säännöt, joita sovelletaan Sveitsin osallistumiseen kaikkiin sellaisiin unionin ohjelmiin, toimiin tai palveluihin tai niiden osiin, joihin sen on sallittua osallistua, ja se kattaa monenlaisia aloja, erityisesti tutkimuksen ja innovoinnin sekä ydinfuusion ja -fission aloilla, ja yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen, nuorisoasiat, urheilun ja kulttuurin sekä muita yhteistä etua koskevia aloja, kuten digitalisaation ja terveysalan toimet.

(4) Sopimus liittyy erottamattomasti paketin muihin välineisiin. Tältä osin sopimuksessa määrätään Sveitsin osallistumisesta unionin terveysalan toimintaohjelmaan, joka liittyy läheisesti terveysasioita koskevaan sopimukseen. Sopimuksen nojalla voitaisiin toteuttaa vastatoimia, jos Sveitsin säännöllisestä rahoitusosuudesta taloudellisten ja sosiaalisten erojen vähentämiseen Euroopan unionissa koskevasta sopimuksesta johtuvia velvoitteita ei noudateta.

([1]) Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2024/995, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2024, luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Sveitsin valaliiton kanssa sisämarkkinoita koskevien Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välisten sopimusten institutionaalisista määräyksistä, Sveitsin valaliiton unionin ohjelmiin osallistumista koskevasta sopimuksesta ja sopimuksesta, joka muodostaa perustan Sveitsin valaliiton pysyvälle rahoitusosuudelle unionin koheesiota varten (EUVL L, 2024/995, 26.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/995/oj).

(5) Sopimusta koskevat neuvottelut aloitettiin ja ne saatettiin päätökseen samaan aikaan kuin paketin muita välineitä koskevat neuvottelut. Sopimuksen 17 artiklassa määrätään, että sen voimaantulo kytkeytyy paketin muiden välineiden voimaantuloon.

(6) Sopimus on tehtävä samaan aikaan kuin paketin muut välineet, ja se on erottamaton osa sitä.

(7) Sopimus olisi allekirjoitettava unionin puolesta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta sillä varauksella, että sen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.

(8) Yhteistyön laajentamiseksi sopimuksen 18 artiklan 1 kohdassa määrätään, että osapuolet soveltavat sitä väliaikaisesti omien sisäisten menettelyjensä ja lainsäädäntönsä mukaisesti 1 päivästä tammikuuta 2025, paitsi jos sen allekirjoituspäivä on 15 päivän marraskuuta 2025 jälkeen, jolloin osapuolet soveltavat sopimusta väliaikaisesti 1 päivästä tammikuuta 2026.

(9) Unionin olisi sen vuoksi sovellettava sopimusta väliaikaisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta.

(10) Sopimuksen 18 artiklan 2 kohdan mukaan sen väliaikainen soveltaminen päättyy viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2028, jos Sveitsi ei ole siihen mennessä saattanut päätökseen paketin muiden välineiden voimaantulon edellyttämiä sisäisiä menettelyjään.

(11) Sopimuksen allekirjoittamiseen ja väliaikaiseen soveltamiseen Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa sovelletaan kyseisen perustamissopimuksen mukaista erillistä menettelyä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Annetaan lupa allekirjoittaa unionin puolesta Sveitsin valaliiton osallistumista unionin ohjelmiin koskeva Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Sveitsin valaliiton välinen sopimus, jäljempänä 'sopimus', muiden kuin Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen, jäljempänä 'Euratomin perustamissopimus', soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta sillä varauksella, että mainitun sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen ([2]).

2 artikla

Sopimusta sovelletaan vastavuoroisuutta edellyttäen väliaikaisesti muissa kuin Euratomin perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa sopimuksen 18 artiklan mukaisesti, kunnes se tulee voimaan.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään ([3]).

Tehty Luxemburgissa 21 päivänä lokakuuta 2025.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. BJERRE

([2]) Sopimuksen teksti on julkaistu virallisessa lehdessä EUVL L, 2025/2480, 16.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2025/2480/oj.

([3]) Neuvoston pääsihteeristö julkaisee päivämäärän, josta alkaen sopimusta sovelletaan väliaikaisesti, *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.